

PARTIZANSKA KNJIGA

Edicija
Prvoborac
Knjiga 10

PARTIZANSKA KNJIGA

© Jelena Dedeić

© za srpsko izdanje Partizanska knjiga, 2022.

Urednici
Srđan Srđić
Vladimir Arsenić

Jelena Dedeić

#evonaprimerja

Kikinda, 2022.

I

Evo na primer ja! Uvek sam bila skromna. Đak generacije u osnovnoj, pohvalila me učiteljica na Nastavničkom veću, a ja nikad to nisam stavila u si-vi, a trebalo je! Ma ko će da te pohvali danas ako nećeš sam sebe. Uvek skromna bila, ničim se nisam isticala. Kosa počešljana na razdeljak, pa šnalica preko šiški. Tetke, komšinice, govorile:

„A vidi je, lepotica, princeza naša, malo se popravila, al' nema veze. Ma bila je ona krupno dete čim se rodila, pet i dvesta, babice se krstile. Nek jede kad voli, raste ona, ko te pita, neka krka, nek je živa i zdrava.”

I ja tako jela, jela, nek sam živa i zdrava, šta ću kad volim: „Donesite mi pljeskavicu, kečap mi stavite, i majonez, i ljuto obavezno. I moča da bude u lepinji, i dijetalnu koka-kolu.”

A dobro dete sam bila. Babina, mamina i tetkina pametnica, tako su govorili. Dođu nam gosti, svi nešto pričaju, galame, a ja učim. Ništa meni ne smeta, tako kažu. Znala sam sve pesmice iz čitanke napamet, sve glavne gradove. Treba da se upiše u specijalne veštine da sam znala glavne gradove i Čada, i Gane, i Perua, i Šri Lanke, a ne samo onih sedam zemalja što su se graničile sa SFRJ, što su tražili za dvojkju. Donosili mi, bre, stolicu da se popnem na sto, pa sam se klatila onako debela

između kupus salate i *Knjaz Miloša* i recitovala pesmu koju sam sama napisala. Ovako je išla:

Listići žuti

Jutros rano, kao vrana ljuti

pali s drveta listići žuti.

A zašto su ti listići ljuti?

Ljuti su zato što su već žuti.

Jutros rano jedno dete došlo,

videlo lišće i ka njemu pošlo.

Nemojte se ljutiti, listići moji,

lepo ću vas naslikati i to u boji.

I onda su mi tapšali. A ja ponosna. I mama, tetka i baba ponosne. *Listići* osvojili drugo mesto na Majskoj pesničkoj štafeti, a mene sramota da to stavim u si-vi. Treba, nego šta! Sigurno bih osvojila i prvo, ali prva mesta su bila rezervisana za pesme o Titu.

Neki su mi možda tada tapšali radi reda, navodno osuđuju što neki roditelji teraju decu da recituju pred gostima, a oni su baš fini i uvek umeju da procene meru stvari. Puše pa izduvavaju dim kroz nozdrve, i čute i baš su kul što nemaju decu nego gledaju sa strane kako se drugi blamiraju sa svojom. Ali tada bi gledali, pušili, čutali i sutradan zaboravili, a danas će i da te slikaju, tebi da kažu „Super, bravooo!”, a onda će da okače fotku na Fejs i opletu statuse: *Ono kad... teraju decu da recituju*

pred gostima, i još njih pedesetoro će da pljuju tebe i tvoje roditelje sledećih nedelju dana i usput napišu neku studiju o nepravilnom vaspitanju i preteranom hvaljenju prezaštićenog deteta. A treba da se pohvali, nego šta, i ako oni neće, sam da se pohvališ!

I ako treba pesma o Titu za prvo mesto, nema problema. Piši pesmu o Titu! Tako sam i ja. Nego šta. I bolja bila nego ona pobednička. Šta ima tu: *Tito, Tito, to smo svi mi, i mama, i tata, i ja, i ti...*, i tu dodaš još malo ljubičica belih i marama crvenih i to bude školska himna! Rečeno – učinjeno. I čekala sam da me učiteljica pozove u grupu koja vežba za nastup za slet, ali dani su prolazili, a ona ništa. Onda je mama došla u školu i ja sam u jednom trenu čula učiteljicu kako uzdiše i šapatom kaže mami da to ne može, jer sam ‘popunjena’. Kad sam posle pitala šta je to popunjeno, mama mi je rekla da su popunjena sva mesta za nastup i da se ništa ne sekiram.

Sanjala sam vagu te noći. Na jednom tasu trava, stadion i trista grama žgoljavica, a na drugom ja, sama samcata. I ja pretegnula. Tako se popunjava mesto, pomislila sam kad sam se probudila. Dolazila sam svaki dan na probe. Ako me neko pita otkud ja tu, mahnem pesmicom o Titu. Skakala sam s devojkicama, nožice im ko grisine, nemaju na čemu da se drže, a ja ko od brega odvaljena. Jaka. Zdrava. Konju rep da iščupam – tako govorili za mene. Učiteljica mi kaže: „Sedi ti, Snežana, odmori se, sva si se zajapurila u licu.” Mršavice šaputale da je prevrtala očima i grickala nokte svaki put kad zaostanem deset metara za kolonom, ali ko zna šta je

ona mislila u sebi, možda joj je bilo vruće, možda je bila umorna, možda ju je iznervirao muž ili je zaboravila da isključi peglu – postoji toliko razloga zbog kojih bi neko prevrtao očima, a da to nisam ja. Što bi to bio moj problem?

Onda jednog dana došli neki vojnici, zgodni, nasmejani, podelili nam svima majice u bojama zastave, mene jedan štipnuo za obraz i odoše. Mislila sam da će taj sigurno jednog dana biti moj muž. Zamolila sam učiteljicu da mi nađe malo veću majicu, jer je ona koju su mi dali bila skrojena za kosture. Nema, kaže ona, dobili smo pedeset komada, sve isti brojevi. Mislila odustaću. Al' ja sam je navukla. Usekli mi se rukavi ispod miške, posle svaka dva koraka stomak lelujavao levo-desno, sa sve bočnim pogačicama, orilo se *Zemljo moja*, a ja ponosna. Nek sam živa i zdrava.